

WELKOM! JIJ MAG ER ZIJN

Serie Wij zijn de tijden

Welkom! Jij mag er zijn. Je hoort erbij. We zien je. Laat ons samen zoeken. Jij mag zijn wie je bent. Hier wordt niemand uitgesloten. Dat zijn woorden die wij graag laten klinken vanaf dit podium. En wij menen dat echt. Jij mag jezelf zijn. En hier hoort iedereen erbij. Dat geldt voor de nieuwkomer. Jij die vandaag hier voor het eerst is. Dat geldt voor diegene die hier al tientallen jaren komt. Zo inclusief willen wij zijn. En toch gaat dat soms mis. Iemand voelt zich niet gehoord. Iemand ervaart onmacht, onrecht. Mij is kwaad gedaan. Ik ben slachtoffer. Ik voel mij niet thuis. Ik voel mij niet meer thuis.

Wij willen, als Dominicus, eenheid uitstralen. Misschien wel eenheid in verscheidenheid. Soms gaat er iets mis. De verschillen zijn soms groot. Het roept veel vragen op. Mensen schrijven brieven. Wat weet jij? Hoe was jij betrokken? Waarom waren wij, was ik, niet op de hoogte? Is er voldoende gedaan om dit te voorkomen? Hebben we wel voldoende vertrouwen in elkaar?

Emoties lopen dan hoog op. Er klinken moeilijke woorden. Woorden die raken aan de kern van de gemeenschap die wij willen zijn. Het gaat over macht en over onmacht. Het gaat over recht en over onrecht. Pijn wordt benoemd. Polarisatie ontstaat. Weten wij elkaar dan nog te vinden?

Gesprek is dan nodig. Gesprekken waarin de zachtheid wordt gezocht. En soms gevonden. Maar misschien niet altijd. Het raakt een diepe laag. De laag die veel pijn doet. De laag die pijn aan het licht brengt. Ook van eerder. Het raakt aan meer dan in eerste instantie gedacht. De oorzaken van de polariteiten komen boven drijven.

Lieve mensen van de Dominicus. Het kan niet. Pijn vermijden. Wonden toedekken. Het zou een rottingsproces in gang zetten. Het veenbrandje zal oplaaien en opnieuw tot een groot vuur leiden. Het kan niet anders dan dat we waarachtig hebben te zijn. Hoe zorgvuldig er ook wordt gewerkt aan heling en hoe zorgvuldig er ook wordt gewerkt aan een afspraak.

Feit is, dat ook in deze gemeenschap, of laat ik zeggen, deze ontmoetingsplaats, wij als mensen tezamen komen. Met onze gaven, met onze inzet, met onze vele vrijwilligers doen wij hier prachtige dingen. Wij proberen voor te leven hoe het zou moeten. Wij leven voor in navolging van Jezus en proberen stap voor stap de wereld een beetje mooier te maken. Daar getuigen wij iedere keer van in de liturgie. Als liturgisch team zetten wij ons daar ernstig voor in. Dat lukt ons veelal best goed. Maar soms ontdekken we dat we ook maar wat aanmodderen met z'n allen. We proberen. We oefenen.

Hier worden ook fouten gemaakt. Ook ik laat mij soms leiden door emotie en denk mijn kwetsbaarheid te laten zien. Echter heb dan te weinig oog voor de effecten bij de ander. "Het spijt mij oprecht." Dat zal ik dan zeggen. Maar veelal is de schade al aangericht.

Waar mensen tezamen komen worden fouten gemaakt.

Ook in de bijbel wordt het menselijk geklungel zichtbaar. Bijvoorbeeld in de eerste christelijke gemeente. Paulus schrijft daarover en had er zo zijn gedachten over. Het is moeilijk, zo constateerde hij. Tweespalt in de gemeenschap. Hij wilt de spanningen overleven. Hij constateerde al dat eenheid heel erg ingewikkeld is. De richtingenstrijd probeert hij te slechten. Met woorden van nu zouden we kunnen zeggen: meerstemmigheid leidt tot verwarring, tot conflicten. En dat is hartstikke moeilijk. Mensen kunnen elkaar kwijt raken, uit het zicht verliezen. Er dreigt een scheuring. De metafoor van het lichaam is dan een hele sterke. Wij zijn 1 lichaam. Alle onderdelen horen daarbij. Paulus zoekt een functionele oplossing. Ieder deel van het lichaam heeft een rol. Rollen verschillen en maken verschil. Maar alles in het belang van de eenheid. In deze metafoor van het lichaam is alles helemaal op elkaar afgestemd.

Paulus zou verderop in Korintiërs 12 daar meer over betogen. God heeft in de gemeente aan allerlei mensen een plaats gegeven: ten eerste aan apostelen, ten tweede aan profeten en ten derde aan leraren. Dan zijn er meerdere vermogens in de gemeente. Hij somt op; wonderen verrichten, gaven om te genezen, het verlenen van bijstand, leiding geven of in klanktaal te spreken.

Niet iedereen kan apostel zijn of leraar, of leiding geven. Paulus roept op respect te hebben voor een ieder die een rol vervult in de gemeente. En nodigt iedereen uit zich te richten op "uw hoogste gaven".

Die oproep mogen wij ons ook ter harte nemen. Je kunt niet meer dan je kan. Vele rollen maken een levende gemeente, een levend lichaam. Metafoor voor heelheid. Maar ook plaats waar geoefend mag worden met rollen. En dus ook plaats waar het risico bestaat dat er dingen mis gaan. Paulus roept in deze brief op om elkaar het gezag toe te kennen dat past bij de rol die een ieder is toebedeeld. Hij roept op elkaar te bevestigen. Het gaat niet om je plaats kennen, maar het gaat er om tegen elkaar te zeggen;

“Wat fijn dat jij deze rol vervult, dat jij deze taak wilt dragen voor ons. Inclusief jouw geklungel en ook als er iets niet lukt.”

Ik zou zeggen: Fouten maken mag. Maar ik heb er wel van te leren. Wij hebben er wel van te leren.

Het bijzondere is dat Paulus deze brief schrijft omdat er verdeeldheid is in de gemeente. Hij wilt scheuringen vermijden. Hij roept op tot eenheid. Uiteindelijk zal zijn verhaal tot een apotheose komen. Hij gebruikt de woorden: “Richt u op de hoogste gaven. Maar eerst wijs ik U een weg die nog voortreffelijker is.” En dan volgt het voor de meeste van ons zo bekende hoofdstuk 13, waarin het gaat over de liefde.

“Had ik de liefde niet. Ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schelle cimbaal.” De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Liefde beoefenen is het vertrouwen hebben dat Gods liefde ook aan het werk is als het voor mensen in de gemeenschap even moeilijk is. Soms moeten we elkaar kunnen loslaten in het geloof dat God sowieso altijd met allen is.

De liefde zal nooit vergaan. (13; 8)
Laten wij ons daar aan vasthouden.

De wereld staat in brand. Er vind een volkerenmoord plaats op een stukje aarde dat voor ons en vele andere een bijzonder stukje aarde is. Vele oude verhalen die ons in het christendom het jodendom en ook in de islam houvast geven zijn daar ontstaan. Hoe schrijnend is het dat wij in ons kleine bestaan niet altijd oplossingen hebben voor conflicten. We zouden ons bezig moeten houden met daar waar het echte onrecht plaats vindt. We hebben een rode lijn te trekken en roepen daartoe op. Hier vanaf dit podium zoeken wij naar heelheid, roepen wij op tot liefde, bestrijden wij onrecht. En toch past ons bescheidenheid.

Wij zijn een activistische ontmoetingsplaats. En het is hier ook een plek waar je stil mag zijn, waar je geborgenheid kunt vinden. Wij houden waken voor het klimaat. Wij waken voor Gaza. Wij hielden sirenes tegen onrecht. Dank aan een ieder die daartoe initiatief neemt en zich daarvoor inzet. Wij roepen op tot werken aan vrede en gerechtigheid in navolging van de klank van de naam die ons is gegeven van in den beginne, een naam die liefde is, licht en leven.

Dit is ook een plaats waar je stil mag zijn. Je kunt hier tot bezinning komen. Jij mag hier zijn. Wie je ook bent. Je kunt hier jezelf ontmoeten. Je kunt hier een ander ontmoeten. Je kunt hier zingen van binnen. Je mag hier lachen en huilen. Bidden en verwonderen. Is het hier perfect? Neen, zeker niet.

Ook bij ons galmen geschiedenissen als een dreunende gong en schelle cimbalen. Soms gaat meerstemmigheid, we lazen het zojuist, niet ver genoeg. Soms is meerstemmigheid, hoe pijnlijk ook, meer van hetzelfde. Dan is er een volledig ander perspectief nodig. Het perspectief waarin bewustwording niet genoeg is, huilen niet genoeg is, empathie niet genoeg is. We moeten dan tot handelen komen. We moeten onszelf bevrijden door onze stem te laten horen en tot actie te komen. Alleen dan kan hoop nipt overwinnen van de wanhoop.

Laten we eerlijk blijven en erkennen dat onze cirkel van invloed beperkt is. Dat wij binnen onze cirkel van invloed mogen, neen moeten, blijven oefenen in de zoektocht naar liefde. Tussen mensen waar wij mee omgaan, mensen waar wij als vrijwilligers mee werken. Laten wij erkennen dat ook wij (in ieder geval ik) fouten maken en dat wij lerend van die fouten steeds weer opnieuw oefenen in liefde. Laat deze ontmoetingsplaats, die wij als Dominicus zijn, een open onafhankelijke oefenplaats zijn en blijven waarin wij ook mogen klungelen.

Het doet mij meer dan ik had verwacht. Dat komt omdat ik, omdat jullie, willen handelen vanuit liefde. Hoe moeilijk dat ook is. We zullen het steeds weer aan moeten gaan. Uiteindelijk ook zelf doen en voorleven. Immers; Wij zijn de tijden. De tijden dat zijn wij.

Lieve mensen hebt elkaar lief.

Alle van Steenis